

NOU 2003: 25 Ny lov om universiteter og høyskoler (Ryssdalutvalget)

Høringsuttalelse fra Studentsamskipnaden i Oslo

1. Generelt

Studentsamskipnaden i Oslo (SiO) viser til Ryssdalutvalgets mandat. Ordningen med studentsamskipnader og en eventuell revisjon av samskipnadsloven ligger utenfor utvalgets mandat. Utvalget gir i sin utredning i pkt. 7.2.3.5 likevel noen kommentarer til enkelte sider ved forholdet til studentsamskipnadene. SiO vil knytte sine kommentarer til disse uttalelsene og vurderingene.

Ryssdalutvalget har hatt som oppgave å utarbeide utkast til en felles lov for de private og de offentlige institusjonene for høyere utdanning. SiO registrerer at utvalget i sitt forslag har lagt seg opp til privathøyskolelovens bestemmelser om ansvar for studentvelferd. SiO mener dette er en klar svekkelse av studentenes rettigheter og medvirkning i forhold til studentvelferd og læringsmiljø. Et godt læringsmiljø er en forutsetning for å realisere høgre utdannings formål. Det er derfor en tydeliggjøring av institusjonenes ansvar som bør lovfestes.

Samskipnadene har i dag det operative ansvaret for studentvelferden mens det strategiske ansvaret er tillagt utdanningsinstitusjonenes styre. I dagens modell representerer samskipnadene et helhetlig velferdstilbud til studentene. Det er også en modell der studentene selv har betydelig innflytelse og ansvar for egen velferd. Godt samarbeid og hensiktsmessige formelle avtaler mellom den enkelte samskipnad og utdanningsinstitusjon(er) er viktig å opprettholde. Samskipnadene er organisasjoner med et ideelt formål der velferdstjenestene utformes og prises i henhold til dette, og der eventuelle økonomiske overskudd kommer studentvelferden og studentene til gode.

2. Forholdet til samskipnadsloven

Ryssdalutvalget kommer med følgende anbefalinger:

- *Det er lite hensiktsmessig å ha bestemmelser om studentvelferden i en egen lov (samskipnadsloven)*
- *Departementet bør foreta en konkret gjennomgang av samskipnadsloven og vurdere om denne loven kan innarbeides i den felles lov for statlige og private høyere utdanningsinstitusjoner*
- *Dersom enkelte institusjoner selv ønsker å ha ansvar for studentvelferden, mener utvalget at dette bør være mulig Som en konsekvens bør utdanningsinstitusjonene stå fritt til å kjøpe tjenester gjennom samskipnadene, gjennom andre tilbydere eller gjennom etablering av egne tilbud*
- *Samtlige institusjoner som tilbyr høyere utdanning bør ha samme dispensasjonsadgang etter samskipnadslovens §2, som privathøyskolene har i dag.*

SiO er av den oppfatning av at samskipnadene som velferdsorganisasjoner er så forskjelligartet fra utdanningsinstitusjonene at det uansett vil være nødvendig med ulike regelverk. Det vil derfor være lite å tjene på å legge bestemmelsene om samskipnadene inn i den felles lov for private og offentlige utdanningsinstitusjoner. SiO er derimot enig med utvalget i at det kan være hensiktsmessig med en gjennomgang av samskipnadsloven, blant

annet i etterkant av vedtak i spørsmålet om de statlige universitetene og høgskolenes tilknytningsform.

I forhold til utvalgets kommentarer om institusjonenes ansvar der det åpnes for at det operasjonelle ansvaret kan tilfalle institusjonene, vil SiO peke på at det er et viktig prinsipp at studentene er premissleverandør for studentvelferden gjennom mulighet til å ha styreflertall i samskipnadene. SiO har tro på at dette bidrar til et velferdstilbud som sikrer prinsippet om lik rett til utdanning.

SiO mener likeledes det vil være uheldig å fjerne den obligatoriske tilknyttingen til studentsamskipnadene og frykter at det kan være ødeleggende for det helhetstilbudet innen studentvelferd som eksisterer gjennom studentsamskipnadene. Dersom institusjonene selv får ansvaret for studentvelferden kan dette føre til at studentene ved ulike institusjoner får forskjellig velferdstilbud. Dette vil eventuelt være en ordning som, etter vårt syn, ikke støtter opp om den utdanningspolitiske målsettingen om lik rett til utdanning. Vi vil i denne sammenheng også peke på våre erfaringer fra høsten 2003 (etter innføring av Kvalitetsreformen) der vi registrerer en betydelig økning i etterspørselen etter samtlige av våre tilbud og tjenester.

Enkelte steder er det både større og mindre institusjoner tilknyttet samme studentsamskipnad. Hvis de store institusjonene velger å stå utenfor den lokale studentsamskipnad vil dette skape store problemer for de andre institusjonene.

En eventuell utvidet adgang til å søke dispensasjon bør følges opp ved at det defineres spesifikke krav som skal være oppfylt for at en slik søknad innvilges.

SiO vil videre påpeke at ordningen med fristasjon er svært viktig for å sikre et best mulig og rimelig tilbud til studentene. Spesielt på mindre campus, uten det store "kundegrunnlaget", er dette avgjørende for å sikre studentene et bra tilbud. Det er også en god måte for institusjonene å ta sin del av ansvaret for velferd og læringsmiljø.

3. Videre prosess

SiO registrerte med tilfredshet statssekretær Bjørn Haugstads forsikringer til Samskipnadmøtet høsten 2003, om at studentorganisasjonene og samskipnadene vil bli godt representert i det utvalget som skal utrede og komme med forslag til endringer av gjeldende lovverk for samskipnadsordningen. SiO har likeledes tatt til etterretning uttalelsene fra UFD om at samskipnadsloven ikke vil bli vurdert i arbeidet med Ryssdalutvalgets innstilling.